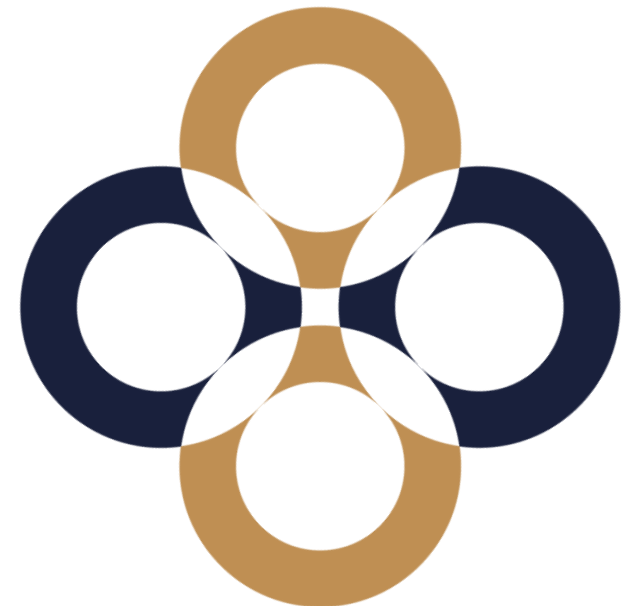

**AZ EGÉSZSÉGÜGYI FOGYASZTÓI MAGATARTÁST
BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK ÉS A COVID-19 JÁRVÁNY
HATÁSA –
ÖSSZEFÜGGÉSEK A TÁRSADALMI MARKETING
NÉZŐPONTJÁBÓL**

Simon Judit
Kun Zsuzsanna
Kemény Ildikó

A páciens-együttműködés az orvosi kutatásokban

Compliance

Adherence

A non-adherenciát befolyásoló tényezők being non-adherent

- Szándékos non-adherencia
- Nem szándékos non-adherencia

(1) Társadalmi-gazdasági tényezők

(2) Az egészségügyi rendszerrel összefüggő tényezők

(3) A páciens körülményeivel összefüggő tényezők

(4) A terápiával összefüggő tényezők

(5) A pácienssel összefüggő tényezők

Az adherencia – marketing téma?

Új kutatási keretrendszer

- 1| a terápia megalkotása
- 2| a terápia elindítása
- 3| a terápia promóciója

a paciensek terápiához való hűségének fokozása

- bevezeti és vizsgálja a páciens hajlandóságot és képességet, nem tételezi fel a páciens feltétlen együttműködését.

(Stremersch & Dyck, 2009)

Szolgáltatási megközelítés

orvos és beteg

szolgáltató és fogyasztó

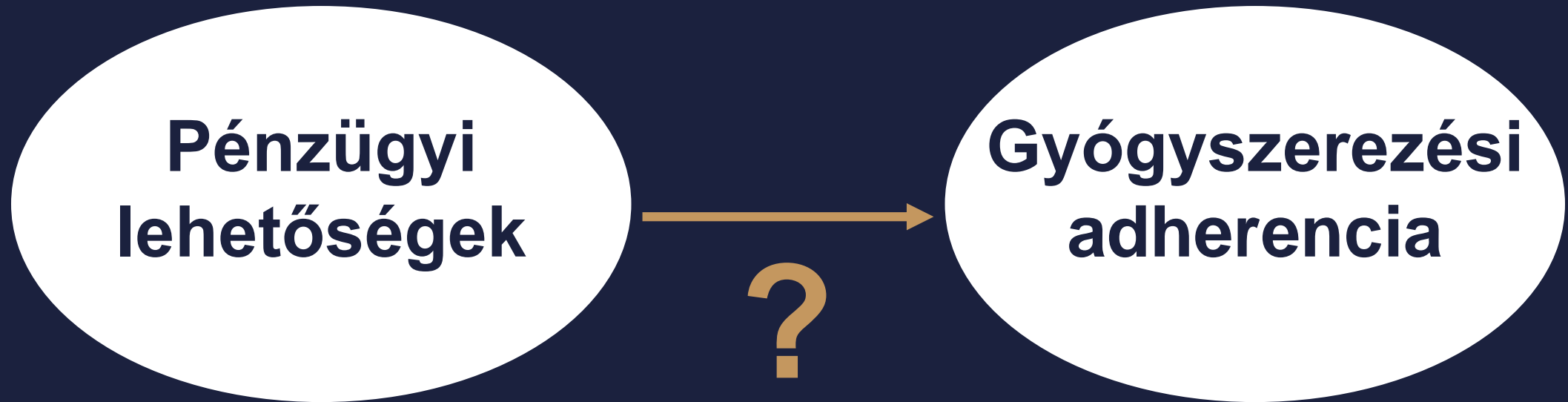
A szolgáltatás kokreációjának sikere függ:

- A páciens attitűdjétől, hiedelmeitől
- A szereplők kapcsolatának minőségétől
- A páciens körülményeitől

(Nakate et al., 2009; Vermeire et al., 2011)

1. ESET

Strukturális modell a pénzügyi lehetőségeknek a gyógyszerelési adherenciára való hatásának mérésére

Pénzügyi lehetőségek skála (AFFORDABILITY)

- Az adherencia megfizethetőség dimenziójára fókuszál
- Először Schafheutle et al. publikálta 2004-ben
- 6 elemből áll a skála
- 1 - 5 értékelt
- Nem közöltek Cronbach alfat
- Magyar változatot az ABC projekt keretein belül hoztak létre.

Gyógyszerezési adherencia skála (MARS 5)

- Leggyakrabban alkalmazott adherencia skála
- A skáafejlesztés alapja a Medication Adherence Questionnaire (MAQ) volt.
- Eredetileg 10 állítást tartalmazott (MARS10)
- A jelenlegi, rövidített változatot 2002-ben publikálták **(MARS 5)**
- 1 - 5 értékelt

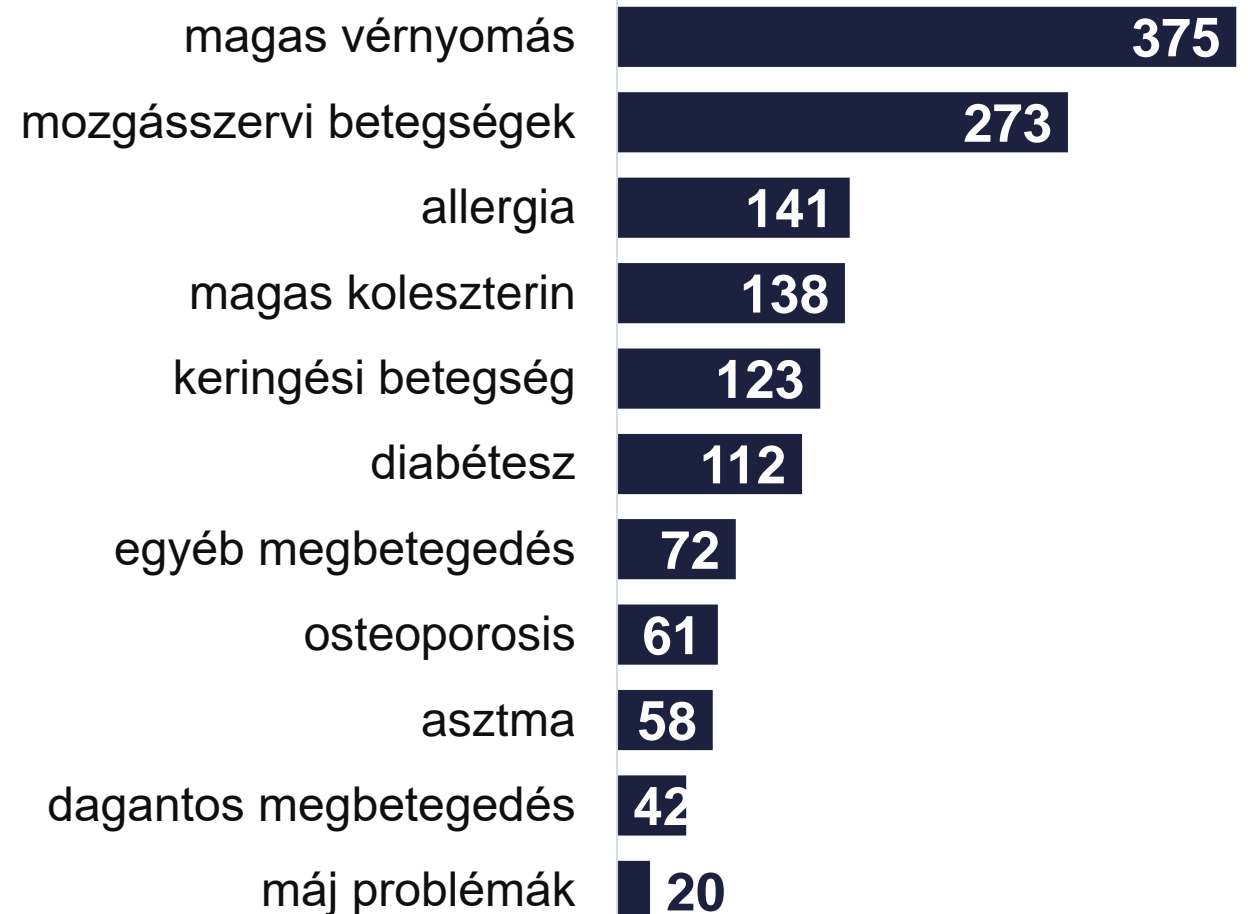
Mérési eszközök

Mintavétel

- Reprezentatív magyar minta (kvóták: kor, nem és régiók)
- 30 évnél idősebb lakosság
- Online kérdőív
- Teljes mintanagyság: 1000 fő
- Krónikus beteg mintanagyság: 482 fő
- Adatfelvétel: 2020. január

Előforduló betegségek

(multiple choice)

A pénzügyi lehetőségeknek a gyógyszerelési adherenciára vonatkozó hatásának strukturális modellje

CB-SEM, AMOS

Chi-square = 37,674 (p=0,264),
NFI=0,986,
RMSEA=0,017,
CFI=0,998.

Squared Multiple Correlations MARS5 esetében
0,317

Cornbach's alpha az AFFORDABILITY skála
esetében 0,809 (korábban nem közölt)

Következtetések

- A pénzügyi lehetőségek hatását alig vizsgálták a gyógyszeres adherenciára.
- A pénzügyi lehetőségeknek (AFFORDABILITY) szignifikáns, pozitív, közepesen erős hatása (0,563) van a gyógyszerzedéssel kapcsolatos viselkedésre (MARS 5).
- A pénzügyi korlátok figyelembe vétele kritikus fontosságú, mivel a hiányzó anyagi lehetőségek alacsonyabb gyógyszerkezézési hűséget eredményeznek.
- Egyetlen skála volt elérhető a pénzügyi dimenzió vizsgálatára, így további skálatejesztés javasolt.

2. ESET

Módszertan és minta

- Krónikus beteg-panelen történt adatfelvétel
- Online kérdőív, szakodosott piackutató cég segítségével
- Mintanagyság: 583 fő
- Adatfelvétel: 2021. április
- 70% nő – 30% férfi
- Átlagéletkor 64 év

A kutatás kérdései:

- Hogyan észlelik a COVID-19-et a rizikó-csoportba tartozó krónikus betegséggel élők?
- Hogyan mérhetjük az észlelést?
- Hogyan reagáltak a páciensek?
- Hogyan alakult az adherencia a COVID19-cel és a krónikus betegségekkel kapcsolatban?

A páciensek viselkedése és COVID-19-cel kapcsolatos adherenciája

15% Volt Covid-19 fertőzött

41% Esetében a családban valaki volt fertőzött

Az orvosi kapcsolattartás gyakorisága

33% Nem változott

67% Ritkábban lépett kapcsolatba az orvosával

Az orvosi kapcsolattartás módja

73% Telefonos kapcsolattartás

20% E-mailes kapcsolattartás

Félelem a COVID-19-től

Mérés validált skálával

Factor nr1: Személyes félelem

Item 9. Alig tudok aludni, annyira félek, hogy elkaphatom a CV-19-et

Item 10. Ha arra gondolok, hogy elkaphatom a CV-19-et, szívdobogást kapok.

Item 6. A kezem izzadni kezd, ha a CV-19-re gondolok.

Item 8. Ha a közösségi médiában híreket vagy történeteket hallok a CV-19-ről, ideges vagy szorongó leszek.

Factor nr2: Általános félelem

Item 4. A CV-19 majdnem mindenütt jelen van

Item 5. A CV-19 egy megjósolhatatlan betegség

Item 3. Nagyon aggódom a CV-19 miatt

Item 1. Nagyon félek a CV-19-től

Item 2. Kényelmetlenül érzem magam, ha a CV-19-re gondolok

Item 7. Félek, hogy az életemet is elveszthetem a CV-19 miatt

Cronbach alfa: 0,89

Ahorsu, D.K., Lin, Ch.Y., Imani, V., Saffari, M., Griffiths, M.D., Pakpour, A.H., (2020):The Fear of COVID-19 Scale: Development and Initial Validation, International Journal of Mental Health and Addiction

Szegmensek a COVID-19-től való félelem alapján

	Enyhén aggódó 34%	Erősen aggódó 31%	Nem aggódó 35%
Személyes félelem	-0,11	1,14	-0,93
Általános félelem	0,22	0,8	-0,93
Észlelt egészségi állapot	+	-	+
Iskolázottsági szint	-	↓	↑
Háztartási bevétel	-	↓	↑
Adherencia a COVID 19 megelőző magatartáshoz és Adherencia a krónikus betegséggel kapcsolatban.	**	***	*

- A páciensek észlelik a **pandémia veszélyeit és erősebben észlelik**, mint azok, akik nem küzdenek krónikus betegséggel.
- A **COVID-19 félelem skála** a Cronbach alfa alapján **megbízható** mérési eszköz.
- **Két dimenziót** lehet megkülönböztetni: személyes és általános félelem.
- **Három szegmenst** lehet a Covid félelem mentén elkülöníteni.
- **Direkt kapcsolat** mutatkozik a **veszély észlelése és a Covid megelőzésére irányuló adherencia** tekintetében.
- **Direkt kapcsolat** mutatkozik a **veszély észlelése és a krónikus betegséggel kapcsolatos adherencia** tekintetében.
- **Az iskolázottság szintje befolyással van a Covid-19-re**, de egyéb befolyásoló tényezők is jelen vannak, melyek nem szerepelnek a jelen kutatásban (pl: egészségügyben dolgozók kommunikációja, szakpolitikai kommunikáció, stb.)

Melléklet

The scale items

Pénzügyi lehetőségek

- Ha pénz szűkében vagyok, kevesebb gyógyszert veszek be, hogy tovább tartson
- El kell halasztanom a receptjeim felíratását, amíg fizetést nem kapok.
- Nem íratom fel egyszerre az összes gyógyszeremet, mert nem engedhetem meg magamnak, hogy az összeset egyszerre váltsam ki.
- Már előfordult, hogy kölcsön kellett kérnem a gyógyszerek kifizetése érdekében
- Mivel tudom, hogy nem leszek képes kifizetni a gyógyszerem, inkább az orvoshoz sem megyek el
- Megkérem a háziorvosom, hogy egyszerre nagyobb mennyiségű, több havi gyógyszert írjon fel, hogy ne kelljen akkor is gyógyszert vennem, amikor már nincs elég pénzem

MARS5

Elfelejttem bevenni

Megváltoztatom az adagolást

Időnként nem szedem be

Úgy döntök, kihagyok egy adagot

Kevesebbet veszek be, mint amennyit előírtak

Standardized regression weights for the structural model

	RELATION	ESTIMATES	P value
MARS5	<--- AFFORDABILITY	,563	0,000
MARS_1	<--- MARS5	,434	0,000
MARS_2	<--- MARS5	,706	0,000
MARS_3	<--- MARS5	,834	0,000
MARS_4	<--- MARS5	,835	0,000
MARS_5	<--- MARS5	,639	0,000
AFF_1	<--- AFFORDABILITY	,775	0,000
AFF_2	<--- AFFORDABILITY	,575	0,000
AFF_3	<--- AFFORDABILITY	,674	0,000
AFF_4	<--- AFFORDABILITY	,887	0,000
AFF_5	<--- AFFORDABILITY	,815	0,000
AFF_6	<--- AFFORDABILITY	,394	0,000

Köszönjük a megtisztelő figyelmet!

